

Toine Poppelaars

Toine Poppelaars, dijkgraaf van Waterschap Scheldestromen, heeft het een beetje gehad met bepaalde natuurbeschermingsorganisaties. In zijn provincie Zeeland botst natuur regelmatig met andere belangen en daalt het draagvlak voor natuur. “Wij willen best rekening houden met natuur, maar sommige natuurorganisaties willen steeds het onderste uit de kan.”

— Koen Moons (redactie)

“Zeeuwen hebben geen hekel aan natuur”

> BIJ DE GOEDBEZOCHTE PRESENTATIE van de Natuurverkenning 2010-2040 in februari van dit jaar, gooide Poppelaars de spreekwoordelijke knuppel in het hoenderhok met zijn felle kritiek op natuurorganisaties. De reacties waren minstens even fel.

“Ik heb daar geroepen dat sommige natuur- en milieuorganisaties wel erg strak in het pak zitten en dat ze zich wel wat redelijker mogen opstellen”, vertelt Poppelaars. “Bijvoorbeeld bij kustversterkingsplannen en het medegebruik van onderhoudswegen voor fietsers en andere recreanten. Bij dijkversterking vragen wij een vergunning aan bij de provincie en dat geeft nooit problemen wat technische zaken betreft. Maar als het dan gaat over het medegebruik van onderhoudswegen voor bijvoorbeeld fietsverkeer, dan botsen we regelmatig met natuurorganisaties. Dan moet er een onderhoudsweg volgens natuurbeschermers gesloten blijven, omdat er bepaalde broed- of vluchtplaatsen van vogels in de buurt zijn, die zouden dan opvliegen als je in de buurt komt.” Uit de toon waarop Poppelaars het zegt, is op te maken dat hij moeite heeft om dit serieus te nemen. “Net als veel bewoners en recreanten vind ik dit rijkelijk overdreven. Het zorgt voor veel onbegrip bij de mensen”, aldus Poppelaars.

Hek doorknippen

Of de dijkgraaf het nou serieus neemt of niet, hij heeft wel te maken met natuurbeschermingswetgeving. “Daar hebben we ons natuurlijk aan te houden”, bekent Poppelaars. “We willen ook best rekening houden met natuur, maar

ik erger me wel aan natuurorganisaties die steeds het onderste uit de kan willen halen. Bij het dijkvak Ossensisse bijvoorbeeld hebben we een situatie meegemaakt waarbij een deel van het dijkvak moest worden afgesloten. Maar Vogelbescherming vindt dat dan weer niet genoeg, wil een groter deel afgesloten hebben, en gaat bezwaar en beroep aantekenen. Dat zorgt niet alleen voor vertraging, maar ook voor ergernis en zelfs een kleine opstand bij de bevolking van Ossensisse. Want nu is het strand voor veel jonge gezinnen niet meer bereikbaar. Het gevolg is dat de dorpsraad niet meer met ons wil praten en dat er obstructie plaatsvindt, mensen die het hek gaan doorknippen. Vogelbescherming houdt gewoon geen rekening met het feit dat er ook mensen wonen die andere belangen hebben. Ik las laatst dat Vogelbescherming had toegegeven dat ze deze zaak misschien te veel vanachter het bureau hadden beoordeeld en te weinig kennis hadden genomen van de situatie. En dat is precies het geval.”

Gevoelige snaar

Een andere gevoelige kwestie in Zeeland is de uitdieping van de Westerschelde en de daarmee samenhangende natuurcompensatie in de Hedwigepolder. Dit slepende dossier loopt al achttien jaar. De natuurschade door verdieping van de Westerschelde moet gecompenseerd worden en in 2005 werd na een participatief planproces de Ontwikkelingsvisie 2010 gepresenteerd en goedgekeurd door de Provinciale Staten en de Tweede Kamer. Onderdeel van de visie was herstel van estuariene natuur door

ontpoldering. In de jaren daarna kwam er verzet vanuit de landbouw en werd het ook in de politiek opnieuw een discussieonderwerp. Diverse commissies werden ingesteld om naar geschikte alternatieven te zoeken, steeds kwam ontpoldering van de Hedwige als gunstigste optie uit de bus. Tot op heden probeert staatssecretaris Bleker ontpoldering echter te voorkomen.

Ook rond dit thema raakte Poppelaars op het PBL-symposium een gevoelige snaar door te zeggen dat er in de Hedwige-kwestie door natuurbeschermers alleen óver mensen en niet mét mensen werd gepraat. Poppelaars werd door het publiek verweten voorbij te gaan aan een langdurig proces waarbij alle betrokkenen inspraak hebben gehad en al in 2005 tot een breed gedragen compromis zijn gekomen. “Dat klopt ook, maar ik doelde op de periode daarna”, legt hij uit. “Het besluit was destijds al genomen, het kwaad was al geschied. En we hebben er inderdaad allemaal onze handtekening onder staan. Maar daarna is het proces niet goed verlopen. Vanaf 2006 was er niemand meer die de regie had en er werd niet meer naar de boeren geluisterd. Het is dan ook niet zo gek dat ZLTO zich terugtrok.” In deze periode overleed gedeputeerde Thijs Kramer van de Provincie Zeeland aan de gevolgen van een verkeersongeval tijdens een vakantie in China. Kramer had tot dan een belangrijke rol gespeeld bij het samenbrengen van partijen. “Als zo iemand wegvalt, dan is de geest uit de fles”, aldus Poppelaars. “Later werd juist vanuit de

Tweede Kamer de discussie opnieuw op gang gebracht.”

Negatief over ontpoldering

Alhoewel de waterschappen destijds ook hebben ingestemd met het compromis, staat het waterschapsbestuur negatief tegenover ontpoldering van de Hedwige. “In het algemeen bestuur zitten mensen die gekozen zijn, dus zij luisteren wel naar grote delen van de bevolking die tegen ontpoldering zijn. Maar ook uit water-

keringsoogpunt zijn wij als waterschap tegen ontpoldering. We willen het aantal kilometers dijk immers zo klein mogelijk houden.”

De waterschappen Zeeuws-Vlaanderen en Zeeuwse Eilanden, de voorgangers van Scheldestromen, zetten destijds in op natuurcompensatie buitendijks. Poppelaars ziet dit nog steeds als een wenselijker optie, maar wil er verder niet te veel over kwijt. “We moeten nu gewoon afwachten wat Bleker bereikt in de discussie met Europa.”

Goed contact

Het lijkt misschien alsof het waterschap en natuurorganisaties alleen maar tegenover elkaar staan. Dat is niet zo, benadrukt Poppelaars. “We hebben met de natuur- en milieuorganisaties in Zeeland heel goed contact. Zo betrekken we ze bij onze groenbeheerplannen voor de 4000 kilometer weg die wij beheren. Elk jaar gaan we met mensen van die organisaties het veld in om te kijken waar gesnoeid en gekapt kan worden. Ook hebben we periodiek overleg met bijvoorbeeld de Zeeuwse milieufederatie en Staatsbosbeheer. Dit om te voorkomen dat we van incident naar incident hobbelen. Verder werken we heel goed samen bij inrichtingsplannen in het kader van Waterbeheer 21ste eeuw.” Ook het idee dat een groot deel van de inwoners van Zeeland nu anti-natuur is, klopt volgens Poppelaars niet. “De discussies rond de Hedwigepolder en Ossensisse hebben het draagvlak voor natuur geen goed gedaan. Maar Zeeuwen hebben geen hekel aan natuur. Zeeuwen kunnen daar ook echt van genieten, maar ze hebben er wel een hekel aan als ze ineens tegen een hek aanrijden en niet verder mogen.” <

redactie@vakbladnbl.nl

De Hedwigepolder wel, niet of half ontpolderd? Bij het ter perse gaan van dit vakblad had de Europese Unie nog geen uitspraak gedaan over nieuwe voorstellen van de Nederlandse regering. Kijk op www.vakbladnbl.nl voor de laatste stand van zaken.